

BIBLICKÉ ÚKOLY

II. čtvrtletí 1927.

Skutkové apoštolů

„A oni vyšedše, kázali všudy a Pán jim pomáhal, a slova potvrzoval znamením, kteráž je doprovázela.“

Marek 16, 20.

**Dary 13. soboty (25. června) jsou určeny
pro střední Ameriku.**

Vydavatel a nakladatel:
ADVENTNÍ NAKLADATELSTVÍ
V BRNĚ-KRÁLOVĚ POLI.

1. úkol. — 2. dubna. Zač. sob. 18.30.

Pavel a Apolo v Efezu.

Skut. 18, 23 až 19, 20.

Úvod.

V dnešním oddíle započínáme třetí cestou misijní apoštola Pavla, klerou nastoupil v roce 54. nebo 55. po Kr. On vychází opět z Antiochie, ale brzo přeložil střed své činnosti do Efezu. »Efezus... bylo proslulé město obchodní; jeho přístav skrýval mnohé lodě, jeho ulice hemžily se lidmi všech zemí.« Bylo tedy příznivým místem pro úspěšnou práci misijní.

Otázky a poznámky.

1. Kde nalézáme apoštola Pavla na počátku jeho třetí cesty misijní? Jaký má při tom úmysl? Skut. 18, 22. 23.
2. Kdo již před tím působil v Efezu? V. 24. 25 a.
3. Avšak proč nemohl zvěstovati plné světlé evangelia? V. 25 b. Jakým způsobem dopomohl mu Bůh k hlubšímu poznání? V. 26.

S nedostatečnou známostí přece Apolo působil s úspěchem; co zvláště zasluhuje uvážení, je jeho rozvířená horlivost. Třebaže se zastavil na tomto stupni spásitelského poznání, tedy přece pracoval ve vší věrnosti, takže byl hoden, nad mnohem býti ustanoven.

4. Jakou službu prokázal v církvi? K čemu v práci vnější činilo jej schopnějším jeho zralejší porozumění? V. 27. 28.

5. Jakou otázkou dal Pavel některým učedníkům Janovým v Efesu? Skut. 19, 1. 2 a. Co mu dalo asi podnět k této otázce? Jak oni vysvětlovali tento nedostatek? V. 2 b. 3.

»Shledaný nedostatek u víře těchto učedníků dal podnět apoštolovi k této otázce. »Nedostatek, který Pavel pozoroval v jejich vnitřním životě, není jmenován, ale ovšem jeho příčina; ani neměli a neznali Ducha svalého a Ježíšovo pokřtění Duchem.« (Skut. 1, 5.)

6. Jakým způsobem doplňuje Pavel tuto mezeru v jejich poznání? V. 4.

Věřící v Efesu děkovali za své porozumění evangeliu, rozličnému učení, mezi tím Apolovu a nyní především Pavlovi, který je přivedl k plnějším poznání křesťanskému. Vděčnost a oddanost k těmto učitelům později se však zvrhla: povstala stranická proudění. Podobně asi mohlo tomu být v Korintě, čímž napomenulí v I. Kor. 1, 12. 13.; kap. 3, 21—23 je snadněji porozumitelné.

7. Který úspěch má apoštolské vyučování Pavlovo? V. 5.

8. Jak Bůh odpověděl na víru těch pokřtěných? V. 6. Jaký počet opětuje se v tomto případě? V. 7.

»Těchto dvanáct byli za modlitby a vzkládání rukou apoštolových vystrojeni darem Ducha svalého, jako nový zástup učedníků, určených k tomu, aby byli semenem církve Boží v Asii, podobně jako dvanáct apoštolů, kteří také... teprv po vylití Ducha svalého stali se pravými učedníky Kristovými.«

9. Jak dlouho učil apoštol Pavel ve škole židovské v Efesu? O čem mluvil? V. 8.

10. Jak se někteří jeho posluchači měli k jeho učení? K čemu se prolo rozhodl? V. 9.

»Tyranus byl učitel řečnictví v Efesu, v jehož škole Pavel po dvě léta učil, když se byl v synagoze setkal s odporem.«

11. K čemu apoštolův nulkala la hojná příležitost práce? V. 10.

»Jak mnozí ti to Maloasijské v těch dvou až tří letech ... vstupující do města i za svého pobytu v městě také slyšali Pavla, který vzbuzoval pozornost v tom učilišti všem přístupném, kteří pak ve svých domovech opět o tom vyprávěli! Této Pavlově činnosti po tři léta Irávající v Efesu děkují své založení těch sedm církví ve Zjevení.«

12. Skrze které prostředky přichází Bůh víře Efeských ku pomoci? V. 11. 12.

»Skrze tylo divy sklání se božské vychování k lé ještě nevyvinulé víře Efeských, kteří vyrostli v pověře a kouzelnictví. Žid. 5, 13. 14.« (Fabianke.)

13. Jak se pokoušeli někteří ukvapení dílo Boží nápodobili? V. 13. 14.

14. Jaký tresl jim vyneslo toto zneužití? V. 15. 16.

15. Jaký však proti tomu věc Boží měla úspěch ve veřejnosti? V. 17.

16. Jaký příklad pravé lítosti se jeví v počínání si mnohých věřících? V. 18. 19.

»Požehnaná hranice, na níž kouzelnické a jiné špatné knihy hořely. Jak vysoká by musela býti dnes! Nemáš-li též něco a nepoužíváš-li něčeho, co náleží do ohně! Je-li opravdové ošklivení si všech zamilovaných hříchů, ničí-li léž i nástroje hříchů, tedy je to malá škoda a uchovává před větší škodou opětného odpadění. Těch padesáté tisíců peněz neztráceli křesťané,

nýbrž ďábel. Bezohlednost v rázném odsraňování zvláště hříchů kouzelnických je prospěšná.« (Fabianke.)
17. Kterými slovy určuje Písmo svalé veškerý úspěch v Efesu? V. 20.

—○○○—

2. úkol. — 9. dubna. Zač. sob. 18.41.

Vzbouření v Efesu.

Skut. 19, 21—40.

Úvod.

Přes tři léta pracoval Pavel v Efesu. Tu vzkvetla znamenitá církev; která po zjevném vítězství pravdy byla utvrzena. Pavel pokládal svou práci zde za ukončenou a nyní píše o cirkve dříve založené táhne jeho srdce do Malé Asie a země západní. Vždyť tam byl ten vzdálený cíl jeho touhy: Řím. Vznikla-li i lalo touha jako ze samostatného rozhodnutí se z jeho vlastního nitra, tedy přece byla ve shodě s radou Páně. Vždyť při jeho obrácení přece Spasitel zjevil jemu, že ponese jeho jméno »před pohany i před krále«. Zatím co Pavel se zaměšnával přípravami na cestu, povslává náhle vzbouření lidu.

Otázky a poznámky.

1. Jaký záměr cesty pojal Pavel po ukončení své práce v Efesu? Které město vylkl si za cíl své touhy? — Skut. 19, 21.
2. Koho poslal napřed do Makedonie? Proč zůstal ještě v Efesu? V. 22.
3. Která příhoda nyní nastala? Kdo je původcem tohoto nepokoje? V. 23. 24.
Demetrius byl zlatníkem, bezpochyby majetníkem

většího obchodu výrobního, který se zabýval děláním slíbrných chrámků, t. j. zmenšených nápodobenin ve světle proslulého chrámu (zasvěceného ku počtě) Arlemidy (Diany). Tenlo chrám se svými 127 sloupy, každý z nich 60 stop vysoký, 425 stop zděli, 220 stop zšíři byl počítán k sedmi divům světa. Vešlo v oblibu tylo zmenšené nápodobeniny chrámu stavěli do pokojů jako ozdobné figurky, léž je s sebou bráli na cesly. Byl to ledy výnosný obchod a poskytoval nemalý výtěžek umělcům, malířům a vůbec dělníkům této výroby.

4. Kterou skulečnost nejprve Demetrius vyličoval těmlo dělníkům? Verš 25.
5. Na jaký vliv kromě toho ještě poukazoval. V. 26.
6. Jakým způsobem hleděl nyní tylo vášně roznítili? V. 27.

Tento pobuřovač Demetrius poukazoval na hrozící úbytek v obchodě a zrátu ve výdělku, ale především rozněcoval vášně tohoto množství tím, že vyličoval úpadek efské svatyně a znevažování bohyně. Jeho řeč byla vypočtena na zislnost a náboženskou vášnivost, nepřipouštějící jiného mínění.

7. Jak působilo toto jeho promluvení? V. 28.
8. Kdo pocítil toto rozzuření lidu? V. 29.
9. Čím byl Pavel uchován, aby nedával svůj život v sázku? V. 30. 31.
10. Čím se tak zvláště vyznačovalo toto shluknutí lidu? V. 32.
11. Jaký pokus činili Židé se hájiti? V. 33.

Roztrpčení pohanského lidu čelilo nejen proti Pavlovi i jeho druhům, nýbrž také proti Židům, kteří byli známí jako neprokazující účtu bohyni Diáně a byli nenáviděni. Alexander, výmluvný to muž, byl od svých

získoslnělých souvěrců nasrčen, aby bylo možné do-
stali se k slovu.

12. Čím byl tento úmysl zmařen? V. 34.

»Když Alexander začal mluvit a byl poznán jako Žid, nedali mu k slovu přijít: ba tím více roznícena byla vášně v jednohlasném a neustálém volání, kteréž již dělníci Demetrioovi vykřikovali.«

13. Jakým způsobem úřady hleděly opět sjednati uklid-
nění? V. 35. 36.

14. Co praví měsiský písař, aby Pavla a jeho přívržence
ochránil od toho rozvášněného počínání? V. 37.

15. Nač tento písař odkazuje veškerý spor? V. 38. 39.

16. Jaké nebezpečí hrozilo, pak-li by neuposlechli jeho
návodu? V. 40.

Římský zákon trestal velmi přísně původce i účast-
níky povyky a vzbouření. Celé město za jednolivce,
které většinou nebylo možné najít, bylo by to musilo
odpykati, pokutou nebo odnětím práv.

17. Jaký úspěch měla jeho řeč? V. 40 b.

18. Co pravil Pavel později o své zkušenosti v Efesu?
I. Kor. 15, 32.

3. úkol. — 16. dubna. Zač. sob. 18.52.

Na cestě do Jerusalema.

Skut. 20. kap.

Úvod.

Do činnosti trvající přes tři léta opouští Pavel město
Efesus ve všem uklidnění, aby se bral přes Makedonii
i Řecko k slavnosti velikonoční (Fáze Hospodinovo) do
Jerusalema. Ježto v tuto dobu se scházivali příchozí k

této slavnosti se všech stran světa, tedy Pavel myslil, že bude mít příležitost nevěřícím lidem svého národu zvěstovati poselství. Také měl v úmyslu zchudlé církvi mateřské přinésti od nových církví nashromážděné dary a tak utvrditi upřímné spojení mezi křesťany z pohanů i křesťany z Židů.

Otázky a poznámky.

1. Co činil Pavel než se odberal do Makedonie? Skut. 20, 1.
2. K čemu dala mu podnět jeho láska paslyřská? V. 2.
3. Jaké zkušenosti prožíval při této cestě návštěvné? II. Kor. 7, 5—7.
4. Proč se apoštol nevydal přímou cestou do Palestiny? Jakou zacházku si zvolil? V. 3.
5. Kdo sprovázel apoštola Pavla do Jerusalema? V. 5.
6. Jak Pavel i jeho průvodčí dlouho pobýli v Troadě? V. 6.
7. V kterém dni týdne bylo shromáždění na rozloučenou? Jak dlouho mluvil apoštol? V. 7. 8.

V tomto verši chtějí někteří poznávali stopy křesťanského svěcení neděle. Ale nejde v tomto místě o bohoslužbu ve dne, nýbrž o večerní shromáždění. — Počítá-li se podle biblického času, tedy byla tato schůzka ze soboty do časného rána v neděli: Neděle byla tedy pro Pavla dnem cesty, v níž po osm hodin ubíral se do Troady. Toto večerní shromáždění bylo tedy výjimečné shromáždění na rozloučenou. — («Geschichte des Sabbats» od L. R. Conradi, str. 195 až 197.)

8. Jaká nehoda se stala za řeči apoštolovy? Který div vykonal Pavel? V. 9. 10. 12.

Pavel vykonal jako Petr korunu všech divů: vzkříšení mrlvého. S ulěšujícími slovy: »Nerमुflež se!« a se slovy pokory: »Však duše jeho jest v něm!« apoštol zahaluje velikost od něho vykonaného divu a pokračuje bez (trvalého) přerušení ve výkonu pobožnosti.

9. Jak ztrávil ještě oslatní čas? V. 11.

10. Co se praví o další cestě apoštolově? V. 13—15.

11. Z jaké příčiny upustil Pavel od návštěvy Efesu? V. 16.

12. Koho povolal k sobě, když dlel právě v Miletu? V. 17.

Vzdálenost mezi Miletem a Efezem je 45 km. Ježto loď, na niž se Pavel plavil, zůstala zakotvena do neurčité doby, až by příznivějším větrem byla umožněna další plavba, tedy Pavel povolal k sobě starší, aby se společně sešli.

13. Nač Pavel poukazoval nejprve ve své řeči k nim? V. 18. 19. Nač tedy kladl zvláště váhu neboli co cenil nejvíce? V. 21.

Apoštol pod dvojí způsobou byl činný pro Pána. Pavel nespokojil se jen konáním veřejných přednášek, nýbrž také navštěvoval lidi duchovně rozvíčené v jejich domácnostech. Žádný z obojího způsobu činnosti nesmí se nikdy opomíjeti nebo zanedbávati.

14. S jakým předchozím tušením Pavel hleděl do budoucnosti? V. 22. 23.

15. S jakou myslí Pavel hleděl do budoucnosti na cestu utrpení? V. 24.

16. Které krásné svědectví o sobě Pavel mohl pronésti před těmito shromážděnými? V. 25—27.

17. Jaké napomenutí na rozloučenou Pavel pokládal za potřebné? V. 28—30.

Pavel od Ducha Božího jsa osvícen zde předvídal příští slav církve. Proto těmto povolaným starším po-

ukazoval na zvláštní nebezpečí v nejbližší době. S dvoji strany bylo možné očekávali útok. Se strany vnější hrozili mezi ně vjít vlci draví. Avšak největší nebezpečí poškozování bylo možné očekávali od svůdců a nepravých učitelů z ní samé povstalých. Že se jim podaří převrácením pravdy způsobiti roztržky a tak mnohého člena církvi odciziti. Až dodnes je to valsní nebezpečí (v původním významu slova).

18. Nač Pavel poukazoval, aby tyto starší církve povzbudil k věrnější práci? V. 31. Co je učiní způsobilými k této věrnosti? V. 32.

19. Nač apoštol upamatoval tyto starší, aby je duchovně rozničil pro nezištné sloužení? V. 33—35.

20. Jaké nastalo dojemné ukončení tohoto shromáždění? V. 36. Jak se projevila bolest shromážděných z uvědomení si posledního rozloučení? V. 37. 38.

»Jest to loučení se (jakoby) dítek s otcem. Jejich slzy svědčí o hrpké bolesti, jejich polibky jsou projevem vděčnosti i lásky, cílice se býti spojeni s tím, který jim olevřel poklady svatého učení a milosti.«

—○○○—

4. úkol. — 23. dubna. Zač. sob. 19.03.

Konec třetí cesty misijní.

Skut. 21, 1—17.

Úvod.

Jen přímo nutnost mohla Pavla odlihnouti od svých duchovních dítek. Nyní ubíral se do Jerusalema v úmyslu, aby možné-li by bylo mohl tam doraziti ještě před letnicemi.

Otázky a poznámky.

1. Jakou cestou se nyní bral Pavel? Skut. 21, 1—3.
2. Jak dlouho trval pobyt v Týru? V. 4 a.
3. Co také zde pravil Duch proroctví o osudu apoštolově? K čemu pudila osobní láska bratří a sester v Týru? V. 4 b.
4. Jak se utvářelo rozžehnutí v Týru? V. 5. 6.
5. Vylič další průběh cesty! V. 7. 8.
6. Jaké dary milosti shledáváme v domě Filipově? V. 9.
7. Kterým obrazným činem vyličil Agabus, jak se díla bude Pavlovi? V. 10. 11.

Zcela podle způsobu proroků Starého zákona (srovnej řeč o jhu v pror. Jerem. kap. 27, 2 a lajemně významné prokopávání zdi domu v pror. Ezechiele kap. 12, 5) naznačuje Agabus, co má prorokovali nejen slovy, nýbrž zároveň obrazným činem, který sám na sobě ukázal. On vzal pás, jímž Pavel svůj svrchní oděv opásoval a svázav si ruce i nohy v přítomnosti apoštolově a ostatních, pak mluvil jako proroctví z Ducha, že Židé v Jerusalemě toho muže, jehož je pás lenlo tak sváží, jako Agabus teď je svázán a vydají jej pohanům. Tu Pavel musil se zkušovali, chce-li opravdu vytrpěti, co bylo naznačeno proroctvím. Aby Pavel nebyl znenadáni v Jerusalemě přepaden, bylo jemu opětně oznámeno jeho nastávající utrpení, by tím více byl na to připravenější.

8. Jaký účinek mělo toto proroctví u věřících? V. 12.
9. Jaké poslavení však zaujal Pavel? V. 13.
10. K jakému poznání vedla tato jeho slova? V. 14.

Tuto prosbu bratří a sester k Pavlovi, aby se nevydával do Jerusalema, dal jim vlastní jejich duch, jejich

mínění lidské. Ale že svou vlastní vůli podřídili vůli Boží, to ukazuje, že jsou pravými učedníky Ježíšovými.

11. Kam se nyní ubíral Pavel? V. 15.
12. Kterou krásnou ctnost křesťanskou projevil starý učedník Mnázon? V. 16.
13. Jakého se dostalo přijetí apoštolovi v Jerusalemě? V. 17.

—oOo—

5. úkol. — 30. dubna. Zač. sob. 19.14

Apoštol zajať v chrámě.

Skut. 21, 18—40.

Úvod.

Míslo nějaké čivrlé cesty misijní, jak apoštol ještě nedávno choval úmysl, došlo k začtení jej, na které byl dostatečně připraven. K začtení došlo tím, že na radu svých bratří židovských účastnil se služby chrámové. Pavel se oddával naději, že tímto způsobem odstraní nespravedlivá obvinění a podezřívání. Ač tímto začtením jej dostalo se mu příležitosti před svým lidem a před vysokou radou, před vrchností i před knížecími osobami vydali svědectví o Pánu Ježíši, přece tato rada bratří nebyla ve shodě s vůlí Boží. Tato rada nevyšla od veškerenstva apoštolů, vždyť přece mnozí z nich ani nejsou jmenováni a je pravdě podobné, že byli na větších cestách misijních.

Otázky a poznámky.

1. Kterého shromáždění se Pavel zúčastnil? Skut. 21, 18. Čím se cítil povinen bratřím? V. 19.

Obstoupen zástupci své mladší církve ze světa pohanského, podává Pavel zprávu překrásnou, obsahem

bohatou i slavnostně dojmavou, zabíhající zcela do podrobnosti. Mělf za sebou již dvě veliké cesly misijní. Při tom na mnohých místech založil církve, které opě-
tovanými návštěvami utvrdil, získal nové spolupracov-
níky a otevřel evangeliu nové části světa.

2. Jaký účinek měla především jeho zpráva? V. 20 a.

Nač tito bratři však ihned upozorňovali apoštola?
V. 20 b.

3. V jakém podezření byl Pavel u křesfanů ze Židů?
V. 21. 22.

Křesfané ze Židů byli zaujati proti apoštolu Pavlovi, a jejich žaloba byla bez důvodů, jak se byl ukázal způ-
sob počínání si i slova tohoto svělového apoštola. On
nikde nekladl odpor nebo zákaz směřující proti svo-
bodě věřících ze Židů rodilých. Ovšem naproslo zamítal
přijetí mojžišovského zákona obřadného jako nutného
k spasení.

4. Jakým způsobem si mysliili, že by Pavel mohl od-
straniti tento předsudek? V. 23. 24.

»Teď všichni vedoucí bratři měli zvláště příznivou
příležitost zcela svobodně vyznati, že Bůh skrze Pavla
působil a že oni se dali svésli lichými zprávami svých
nepřátel, aby chovali proti němu žárlivost a předsudek.
Místo aby nyní v společném postupu dosud poškoz-
vanému dali lepší zadosliučinění, dali jemu radu, z níž
bylo možné poznati, že byli stále ještě ovládáni my-
šlenkou, aby jen Pavel byl především činěn odpovědným
za tento až dosud hravající předsudek. Místo, aby se ho
šlechetně zaslali usilující dokázali nespokojencům jejich
bezpráví, činí spíše ještě pochybný krok radice jemu
nastoupili ceslu, která by podle jejich mínění měla od-
straniti všechny příčiny k nedorozumění.

5. Při čem však tito starší zásadně setrvali? V. 25

6. Ke klerému úslupku je již Pavel hořov? V. 26.

»Někteří Židé... účastnili se slibů nazarejských tím, že plativali chudším nazarejským neunesitelná vydání ukončivé oběti. Pavel podrobil se ještě mimo to k sedmidennímu posvěcení, aby i tím dal najevo svou vážnost před židovským zákonem.

7. Co pohnulo Pavla, aby učinil tento krok? I. Kor. 9, 20, 22.

8. Která příhoda byla právě skrze to způsobena? Skut. 21, 27.

»Ba právě povolnost Pavlova způsobila, čemu vlastně měla zabránit, že tohoto apoštola pohanů s otevřeným srdcem pro všechny, přivedla do bezpráví jako úzkoprsé Židy. Toto však jest jeden z příkladů, jak mnohdy mírumilovní jsou uvedeni do utrpení jako do očiště.«

9. Z jakého přečinu ono množství lidu obviňovalo apoštola? — Oč byla opřena jejich obviňování? V. 28, 29.

Dovnitř nádvoří chrámu nesměl pod treslem smrti vstoupiti žádný neobřezaný. I římská vrchnost podporovala tento zákaz, aby tím bylo šetřeno náboženské národnostní cílení Židů. Divoká vášně národnostních Židů je tím porozumitelnější.

10. Který účinek rozlušťuje tuto obžalobu? V. 30.

11. Čím Pavel unikl smrti hrozící skrze vyličovanou rozvášněnost množství? V 31—33.

12. K jakému opatření cílil se nucen hejtman vojska? Verše 34—36.

13. Jaká rozmluva se rozpředla mezi hejtmanem a Pavlem? V. 37—39 a.

14. K čemu hejtman dal svolení? V jakém jazyku měl Pavel svou obhajovací řeč? V. 39 b. 40.

6. úkol. — 7. května. Zač. sob. 19.24.

Řeč apoštolova k lidu židovskému.

Skutkové 22.

Úvod.

»Obhajovací řeč apoštola pohanů zářila světlem Kristovým. Když se odpovídal před lidem a zdánlivě mluvil jen o sobě, dával tím zřejmé svědectví o Vykupiteli, o jeho milosti k hříšníkům, o jeho nebeské slávě a moci... o jeho myšlenkách o spasení, které v sobě zahrnují lidstvo. Je to moudrost, kterou dává jen Duch Kristův, šetrnou a získávající lásku ku posluchačům spojili se zmužilým a smělým vyznáním. Co apoštol řekl nebo neřekl a jak ono řekl — vše bylo tak vhodné pro posluchače, k nimž mluvil, i pro okolnosti, v jakých to bylo, že nebylo možno nepoznati v tom vyplnění a zaslíbení, které dal Kristus. (Mat. 10, 19.)

Otázky a poznámky.

1. Jak si Pavel zabezpečil pozornost posluchačů? Skut. 22, 1. 2.

Zdvořilé oslovení apoštolovo prozrazuje lásku k lidu a úctu ku přednějším. Protože mluvil mateřskou řečí, získal náklonnost svých posluchačů.

2. Čím chtěl Pavel nejdříve odstraniti podezření proti sobě? V. 3.

3. Čím se stal přísným vychováním židovským. V. 4. 5.

Gamaliel, známý učenec Písma, byl té doby nejvřelostnějším učitelem. Vyznačoval se laskavostí a také zbožností, a svým úsudkem (Skut. 5, 34) uchoval apoštolů od záhuby. Poukazoval-li Pavel, že se učil u tohoto vynikajícího učitele zákona, chce ukázati, že v takové škole musil vyrůst jako ctitel židovského zákona.

4. Kterou událostí ze života snažil se židům jasně ukázat velkou změnu své víry? V. 6—8.
5. Jak to působilo na Pavlovi průvodce? V. 9.
6. Co se lázal Pavel v úzkosti svého svědomí? Co mu bylo praveno? V. 10.
7. Jaký muž polom šel do Damašku místo hrdého pronásledovatele? V. 11.
8. Co při něm vykonal Ananiáš? V. 12. 13.
9. Co bylo oznámeno, jako božské určení jeho života? V. 14. 15.
10. Jakým vyzváním ukončil Ananiáš svou biblickou hodinu? V. 16.
11. Jak byla odměněna Pavlova poslušnost víry? V. 17. 18 a. Jakou zvláštní radu dal mu Pán v tomto vidění? Kterého úmyslu se Pavel přece pevně přidržel? Nač se odvolával? V. 18 b. 20.
12. K čemu jej však Bůh ustanovil? V. 21.
13. Jak působilo poukázání na pohany, kteří do té doby byli tiší? V. 22.
14. Jak se projevovala vášnivost lidu? V. 23. K čemu se hejtman viděl býti nucen? V. 24.
Lid počínal si zuřivě. Odhazovali vrchní roucha, jako kdyby chtěli kamenovali toho, jež nenáviděli. Při tom melali prachem, což dodnes ve východních zemích jest znamením největšího rozhořčení.
15. Nač poukazoval Pavel, aby zabránil nesprávnému činu? V. 25. 26.
16. Čeho dosáhl svým odvoláním? V. 27—29.

17. Jak chtěl hejtman nabýti plného vysvětlení? V. 30.
Měl býti vyslýchán před tím soudním dvorem, jehož před svým obrácením byl členem.

—○○—

7. úkol. — 14. května. Zač. sob. 19.35.

Pavel před vysokou radou.

Skutkové 23.

Úvod.

Do té chvíle římský hejtman neslyšel nic určitého o Pavlovi, než toliko vášnivé vzbouření. Aby zvěděl skutečnost, rozkázal, aby se shromáždila vysoká rada. Apoštol byl tedy poslán před toto shromáždění, jako Spasitel před svým ukřižováním.

Otázky a poznámky.

1. Kterými slovy začal Pavel svou řeč před vysokou radou? Nač se odvolával? Skut. 23, 1; 2. Tim. 1, 3.
2. Jak se Ananiáš snažil zdržeti apoštola od jeho oprávněného obhajování? V. 2. Co tím osvědčil? Ananiáš byl pověsný svým násilnictvím. Pavel se tím stal podoben utrpení Ježíšovu, který byl také poličkován, jelikož před knězem učinil radostné vyznání.
3. Co chtěl Pavel říci svou odpovědí? V. 3; Jan 7, 51; 5. Mojž. 16, 18—20.

Pavel odpověděl veleknězi v spravedlivém hněvě, když připomínal boží odplatu za toto bití. Zdůrazňuje rozpor, chtěli soudit podle měřítko zákona Mojžišova, a svým nesprávným počínáním přestupovali zákon. Předpovědění Pavlovo se za deset let také splnilo. Na po-

čátku židovské války byl Ananiáš zavražděn jako vůdce císařsko-přátelské strany.

4. Nač byl Pavel upozorněn okolostojícími? V. 4. — Jakou krásnou ctnost hned zjevil? Kterými slovy osvědčil úctu před úřadem? V. 5; 2. Mojž. 22, 27.
5. Proč Pavel připomínal, že jest fariseus? V. 6.
6. Co tím dosáhl? V. 7—9.
7. Jak Pavel ušel hrozícímu nebezpečí od davu? V. 10.
8. Co zamýšlel Pán se svým poselstvím pro Pavla? V. 11.

Pavel viděl, že jméno Boží (pro nesprávnost židovskou) jest u pohanů v pohanění. Byl ve vězení a věděl, že nepřátelé budou usilovat o jeho bezžili. Dílo Kristovo leželo apoštolovi na srdci. Naplněn hořem a malomyslností, plakal a modlil se. V této hodině nezapoměl Pán na svého služebníka. E. G. W.

9. K čemu se rozhodli někteří saduceové? V. 12. 13.
10. Jak chtěli svůj ďábelský úmysl uskutečnit? V. 14. 15.

»Velekněz, který podle zákona měl zjevovali svatost Páně, spravedlnost a právo, povolil této hanebnosti. To jest ovoce horlivosti falešného náboženství a smutný výplod srdce, které není znovuzrozeno.« Lange.

11. Ukaž, jak Pán pečoval o zmaření úmyslu? V. 16. až 21.
12. Jaká nová opatření učinil hejtman? V. 22—24.
13. Jaký byl obsah dopisu hejtmána Klaudia Lyziáše vladaři Felixovi? V. 25—30.
14. Vylič další osud apoštolů v Cesarei! V. 31—35.

8. úkol. — 21. května. Zač. sob. 19.44.

Pavel před Felixem.

Skutkové 24.

Úvod.

Pět dní po odvedení Pavlově šel velekněz se staršími a římským právníkem Tertulem do Cesaree, aby před vladařem žalovali na Pavla.

Otázky a poznámky.

1. Kolik dní uplynulo, než Felix zasedl k soudu? Koho židé s sebou přivedli? Skut. 24, 1.
2. Čím se musila vyznačovat úvodní slova Tertullova? Jaký byl při tom jeho úmysl? V. 2—4.

Tertullus byl podle všeho římský právník. Ananiáš si jej zvolil, aby svou žalobu mohl lépe provést. Tertullus započal s lichocením, které jeho straně mělo získati přízeň soudcovu.

3. Z čeho Tertullus obviňoval apoštola? V. 5. 6. O čem se však nezmínil? Skut. 23, 12—14.
4. Co lze souditi o jeho dalších slovech? Skut. 24, 7—8.
5. Jak se chovali židé po těchto slovech? V. 9.
»Žaloba byla podána s tím úmyslem, aby vladař Pavla vydal židovskému dvoru. Přítomní židé vášnivě podporovali všechny žaloby a nikterak se nesnažili skrýti svůj hněv proti obžalovanému.« E. G. W.
6. Jaké myslil byl Pavel, když se obhajoval? Čím se hned na počátku liší jeho řeč od Tertullovy? V. 10.
7. Čím podle slov Pavlových bylo usnadněno vyšetření celé události? V. 11.
8. Jak vyvracel uvedené žaloby? V. 12. 13.

9. Jaké vyznání potom Pavel učinil? V. 14. 15. Jak tato naděje působila na jeho život? V. 16.

Pavel použil svobody k mluvení nejen k vyvrácení obvinění, nýbrž hlavně k tomu, aby vydal dobré vyznání. Nestydí se býti kacířem; ale popírá, že by křesťanství bylo novým bludem. Tohoto důkazu používala pravá církev Boží vždycky, byla-li nazvána sektou nebo kacířstvím. Jsou-li nynější opravdoví křesťané nazváni sektáři nebo kacíři, mohou přece. Písmem dokázali, že jejich kacířství není nic jiného, než proslé následování Ježíše, opravdové jít po cestě spasení, kterou Kristus ve svém slově naznačil.

10. Čím Pavel odůvodňoval svůj příchod do Jerusalema? V. 17.

11. Jak došlo k jeho zatčení? V. 18. 19.

12. K čemu naposledy vyzval Pavel své žalobce? – V. 20. 21.

13. Znal-li Felix křesťanské pochopení o vzkříšení? – K čemu se však přece neodvážil, ač byl Pavel nevinen? V. 22.

14. Jakou svobodu poskytl zajalci? V. 23.

15. K čemu vyzval Felix apoštolu při soukromé rozmluvě? V. 24.

16. K čemu Pavel použil této příležitosti? V. 25 a; Žid. 9, 27; Zjev. 14, 6. 7.

17. Proč se Felix ulekl poselství apoštolova? V. 25 b.

»Druzila znala sice svatost zákona Božího, ale předsudek proti muži z Golgaty zatvrdil její srdce pro slova života. Felix nepřijal pravdu, ale působením Ducha byl pohnut. Probuzené svědomí mu pravilo, že Pavel má pravdu. Slova ta připomínala mu všechnu jeho hříšnou minulost... Pomyšlení, že všechny jeho nepravosti Bůh

dobře zná a že podle nich jej bude soudili, naplnilo jej bázní.« E. G. W.

18. Co však vladař nepoznal? 1. Kor. 6, 2. Z čeho to vysvitá? V. 25 c.

19. Na jakých pohnutkách záleželo jeho rozhodnutí? V. 26. 27.

— 000 —

9. úkol. — 28. května. Zač. sob. 19.53.

Pavel před Festem.

Skutkové 25.

Úvod.

Festus, nový vladař, třetího dne po nasloupení své vlády šel do Jerusalema, v zájmu úředním i osobním, aby shlédl nejmocnější město svého území. Velekněz a přední židovští prosili jej při této příležitosti, aby nechal Pavla odvésti do hlavního města, kde by potom konal se soud. Festus však nepovolil a pravil, že brzo sám přijde do Cesaree k soudu.

Otázky a poznámky.

1. Kdo byl nástupcem Felixovým? Skut. 24, 27 a.
2. Které město nejprve navštívil? Skt. 25, 1. K čemu židé použili této příležitosti? V. 2. 3 a.
3. Jaký byl jejich vlastní úmysl? V. 3 b.
4. Jak se jeví řízení Boží v chování Festově? V. 4. 5.

»Tě si zajisté židé nepřáli. Nezapomělť na svou porážku v Cesarei... Proto usilovali, aby Pavel byl souzen v Jerusalemě; Festus však trval na svém. Bůh řídil rozhodnutí Festovo, aby zachoval apoštola při životu.« E. G. W.

5. Jak Festus urychlil soudní řízení s Pavlem? V. 6. Čí osud sdílel Pavel před soudem? V. 7; Mat. 26, 59. 60.
 6. Čím v obžalobě zvláště chtěli Pavlovi přilížit? Proč tulo obžalobu Pavel jen králce odmítl? V. 8; Jan 18, 20. 21.
 7. Jak chtěl Festus získati přízeň židů? V. 9.
 8. Proč nechtěl býti Pavel souzen v Jerusalemě? V. 10.
 9. Na koho se odvolával, když viděl nerozhodnost Festovu? V. 11.
- Pavel nehledal východisko z utrpení, v čemž my často jsme vynalézavými, nýbrž pokrok k větší činnosti, nedbaje, že jde vslíct ještě většímu utrpení. Odvolání se Pavlovo k císaři jest důkazem proti falešné svatosti, která vždy pokládá za nekřesťanské, dožadovali se k dotvrzení svého práva občanských zákonů a světské vrchnosti.
10. Jak soudce měl se k jeho odvolání? V. 12.
 11. Jakou cestu volil Festus, aby nabyl nestranného úsudku o věci Pavlově? V. 13–17.
 12. Jak smýšlel Festus o Pavlovi? V. 18. Jak se vyslovil o Ježíši? V. 19.
 13. K čemu jej přiměli jeho rozpaky v olázkách náboženských? V. 20. Jak se k tomu choval Pavel? V. 21.
 14. Jaké přání vzbudil Festus svou řečí v Agripovi? — K čemu byl Festus ochoten? V. 22.
 15. Co se praví o vnější okázalosti v druhý den? V. 23.
 16. Kterou událost připomínají slova Festova? V. 24. 25; Jan 19, 5.
 17. Co se zdálo Festovi býti nerozumné? V. 27. — Co očekával od Agripy? V. 26. Viz Luk. 23, 7.

10. úkol. — 4. června. Zač. sob. 20.01.

Pavel před Agripou.

Skutkové 26.

Úvod.

Od svého zajetí má Pavel pálou řeč k své obhajobě. Obrací se na krále Agripu, židovsko-věřícího ochránce chrámu, který však je zároveň poddaným římského císaře. Ve své řeči Pavel připomíná, že Agripa zná víru a zvyky židovské. Poukazuje na své dřívější i nyníjší postavení k svému národu, jeho dřívější chování se ke Kristu i ke křesťanům a na své obrácení.

Agripa Otázky a poznámky.

1. Kdo přišel do soudního domu v Cesarei, aby slyšel Pavla? Skut. 25, 22. 23.
2. Jak Agripa zahájil soudní zasedání? Skut. 26, 1 a.
3. Jak vyjádřil Pavel svou vděčnost, že mohl svobodně mluvit? V. 1 b. 2. Proč měl k Agripovi zvláštní důvěru? V. 3.

Ve své řeči opíral se Pavel hlavně na skutečnost, že Agripa zná židovské zvyky i otázky. Jiný důvod jeho radosti byl, že mu bylo dopřáno dále svědectví před králem. (Skut. 9, 15.) Proto jej také tak oslovil a opakoval to na důkaz, že si toho zvlášť váží.

4. Čím začíná Pavel vylíčování svého života? Jak jej židé znali? V. 4. 5.
5. Jak přešel ku přílohným okolnostem? Na čem spočívala tato naděje? Od koho byla uznána? V. 6. 7.

Pavel rychle přešel od prvního způsobu svého života k přílohným událostem. Dosvědčoval, že je obžalován a postaven před soud nikoli pro odpadnutí od

izraelského nábožensví, nýbrž naopak pro pravou izraelskou naději víry. Tato naděje spočívá na výslovných zaslíbeních a na zjevení Božím ve Starém Zákoně a neznáčí nic jiného než Vykupitele. Tím není nikdo jiný než ukřižovaný a vzkříšený Ježíš z Nazareta.

6. K jaké olázce svědomí cílil se prolo Pavel oprávněn? V. 8.
 7. Co Pavel pokládal za svou povinnost v nesprávné horlivosti? V. 9–11.
 8. Co vypravoval Pavel o veliké změně svého života? V. 12–16.
 9. Jaký rozkaz zároveň obdržel? V. 17. 18.
 10. Jak se choval k tomu rozkazu? V. 19. 20.
 11. Co bylo odměnou za jeho poslušnost? V. 21.
 12. Nad čím vyjádřil Pavel svou radost? V. 22. — Co označoval za nejdůležitější ve svém poselství. V. 23.
 13. Co způsobila slova Pavlova u Fesla? V. 24.
- Feslus přerušil Pavla v jeho řeči... Všecko, zvláště pak vypravování o zjevení se Ježíšově, zdálo se pro Římana bláznovstvím. Cítil se jaksí zklamán, jelikož očekával od Pavla nějaké právnícké důvody.
14. Co můžeme souditi o tom, jak Pavel odmítl předhůzku pomatenosti? V. 25.
 15. Na koho se odvolává na důkaz správnosti svých slov? V. 26.
 16. Kterou olázkou chtěl židovského krále pohnouti pro pravdu? V. 27.
 17. Z čeho vysvítá, že Agripa poznal vážnost a důležitost Pavlova tvrzení? V. 28.

»Hluboce dojat, zapoměl Agripa na chvíli na své okolí i na svou hodnost. Maje na mysli jen pravdu, kterou

slyšel, zvolal: Téměř bys mne naklonil, abych byl křesťanem.« E. G. W.

18. Jaké přání vyjádřil Pavel ve své odpovědi? V. 29.

19. Co prozrazovalo chování královo i přítomných? V. 30—32.

20. K jakému úsudku o Pavlovi dospěl Agripa a Feslus? V. 31. 32.

—○○○—

11. úkol. — 11. června. Zač. sob. 20.07.

Cesta do Říma.

Skutkové 27.

Úvod.

Převezení zajalců bylo odloženo na dobu příhodnou. Bylo to na podzim r. 60. po Kr., když Pavel vsloupil na loď, plující do Itálie.

Otázky a poznámky.

1. Vylič přípravu a okolnosti při začátku cesty do Říma! Skt. 27, 1. 2.

Apoštolu Pavla slihl osud, prožíval trpké zkoušky, které byly údělem zajalci v okovech, v době dlouhé a obtížné cesty lodí do Říma. Jeho osud ulehčen byl značně tím, že mu dovoleno vzíti s sebou jako průvodce Lukáše a Aristarcha. V listě ke Kolosenským psal později Pavel o druhém jako o svém spoluvězni; ale Aristarchus šel dobrovolně s Pavlem, aby mu v jeho souzeních mohl sloužiti. E. G. W.

2. Jakou svobodu poskytl Julius apoštolovi? V. 3. Co se praví o průběhu cesty? V. 4—6.

Římský velitel změnil v Myře svůj cestovní plán a

rozhodl se celou cestu do Itálie podniknouti po moři. Podle verše 38 byla na Alexandrinské lodi naložena pšenice; Egypt byl tehdy obilnicí italskou. Veliké množství obilí odváželo se odlamlud po lodích do Itálie.

3. Proč pluli jen zvolna? V. 9. 10. *nebezpečně*

4. Jaká doba již nastala? Co to značilo pro plavbu lodí? V. 9. *nebezpečně, půst pomíni*

Zde se míní konec židovské doby poslní, což bylo v polovici září a října. Pro zimní bouře, které nastávaly, byla zaslavena všecka plavba po moři.

5. K jakému napomenutí byl Pavel nucen? V. 10.

6. Proč námořníci nepřijali radu apoštolovu? V. 11. K čemu se rozhodli? V. 12. 13. *do Genuie na*

7. Které události svědčí, že by bylo bývalo lépe uposlechnouli rady apoštolovy? V. 14-17. *rodpa*

Podpásání lodí záleželo v tom, že širokými pásy podpásali spodem loď, aby byla pevnější.

8. Jak chtěli zmírnili nebezpečí pro loď? V. 18. 19.

9. Do jakého stupně nebezpečí vzrůstalo? V. 20.

10. Co zamýšlel Pavel se svým zaslíbením v této chvíli? Proč připomínal své dřívější napomenutí? V. 21. 22. *aby mu důvěřovali.*

Na podkladě Božího zjevení, které mu bylo dáno, sliboval Pavel všem, že budou zachováni. Jeho poznámka, že měli uposlechnouli jeho rady, nebyla založena na vysokomyslnosti, nýbrž svou připomínkou chce odůvodniti, aby mu důvěřovali nyní, kdy jeho rada událostmi při plavbě byla odůvodněna.

11. Čím dolvrzoval apoštol spolehlivost svého zaslíbení? V. 23. 24. *byl před 16. v. 10. 11.*

Pán »dal«¹⁶ spolucestující apoštolovi, neboť již pro svou neposlušnost měli zahynouti při plavbě, na kte-

rou se vydali. Pavel však prosil za zachování jejich života.

12. Jak sám apoštol choval se k zaslíbení Božimu? V. 25. 26.
13. Do kterého moře dostala se loď čtrnácté noci? K čemu je pudila starost, byli blízko země? Jak se snažili zabrániti ztroskotání? V. 27—29.
14. Z čeho vysvitá, že námořníci obávali se nejhoršího? V. 30. Jak Pavel zmařil úmysl námořníků? Co tedy učinili žoldníci? V. 31. 32.
15. Jakou radu dal Pavel příštího dne? Kterým zaslíbením povzbuzoval skličené? Jak to na ně působilo? V. 33—36.
16. Kolik osob bylo na lodi? Jak se snažili déle zachovati loď? V. 37. 38.
17. Vylič další osud lodi a chování se mužstva druhého dne? V. 39—42.
18. Koho použila Boží prozřetelnost, aby zachován byl apoštol při životu? Z čeho vysvitá, že zaslíbení se cele splnilo? V. 43. 44.

—○○○—

12. úkol. — 18. června. Zač. sob. 20.11.

Na Maltě; v Římě.

Skutkové 28.

Úvod.

Po nebezpečné plavbě po moři byl pobyt na Maltě pro Pavla a jeho společníky osvěžujícím Elimem. (2. Mojž. 15, 23. 27.)

Otázky a poznámky.

1. Jak se jmenoval oslov, na nějž se dostal Pavel s svými spolucestujícími? Skl. 28, 1.
2. Jak tam byli trosečníci přijati? V. 2.
3. Za co se Pavel nestyděl? Jaká nehoda se při lom stala? V. 3.
4. Co pravili pohanští obyvatelé oslova ve své pověře? Jak se choval Pavel? Co z toho vysvítá? Které zaslíbení splnilo se věrou apoštolovou? (Mark. 16, 17. 18.) Jaký obrat způsobil tento div? V. 4—6.
5. Jak dále Pán potvrdil apoštola jako svého posla? S jakým úspěchem? V. 7—10.
6. Jaká byla další cesta do Říma? V. 11—14.
7. Vylič přijetí apoštola v Římě! Jak to působilo na Pavla? V. 15.
8. Jakého dobrodiní dostalo se Pavlovi v Římě? V. 16.
9. Jaké předsudky snažil se Pavel odstraniti u přednějších židovských, kteří se shromáždili? Jak ospravedlňoval své odvolání se k císaři? Co uvádí jako příčinu svého zajetí? V. 17—20.
10. Jak se k tomu chovali židé? V. 21. 22.
11. Jaký byl hlavní předmět Pavlovy přednášky? Co se snažil dokázati ze Starého zákona? Měl-li úspěch? V. 23. 24.
12. Kterými slovy označil Pavel chování se izraelských? V. 25—27.
13. Komu bylo posláno evangelium, které zavrhli židé? V. 28.
14. Jak působila tato slova apoštolova? V. 29.
15. K čemu použil apoštol Pavel dobu svého pobytu v Římě? V. 30. 31.

16. Které zaslíbení se tak splnilo? Skt. 23, 11; 27. 24.

Rímský císař Nero odsoudil později Pavla k smrti. Jelikož byl Pavel Říman, nesměl býti mučen, byl tedy sťat. Byl lichým a věrným svědkem Páně až do smrti.

—000—

13. úkol. — 25. června. Zač. sob. 20.13.

Opakování.

Pavel nastupuje třetí cestu misijní.

Skutkové 18, 23—19, 20.

Vylič práci apoštola v Efezu! Jak bylo pomoheno nedokonalosti Apolově? Čím vyjadřovalo se obrácení u mnoha věřících?

Vzbouření v Efezu.

Skt. 19, 21—41.

Co bylo příčinou vzbouření? Jak se projevovala vášnivost davu? Jak rozumně zakročily úřady?

Na cestě do Jerusalema.

Skutkové 20.

Jaké nešlěslí stalo se v Troadě při kázání na rozloučenou? Jaký div učinil Pavel? Před jakým nebezpečím varoval Pavel starší v Efezu?

Konec třetí cesty misijní.

Skutkové 21, 1—17.

Jaký osud byl apoštolovi všude předpovídán? K čemu se však Pavel nedal přemluvíti?

Zajetí v chrámě.

Skutkové 21, 18—40.

K čemu byl Pavel na radu bralší ochoten, aby odstranil předsudek u svých židovských souvěrců? K čemu to vedlo? Jak Pavel ušel smrti?

Řeč apoštolova k lidu židovskému.

Skutkové 22.

Kterou událostí ve svém životě snažil se Pavel vysvětliti židům své obrácení se ke Kristu? Co způsobilo Pavlovi poukázání na jeho poslání ku pohanům?

Pavel před vysokou radou.

Skutkové 23.

Proč se Pavel před vysokou radou odvolával, že je vychován jako fariseus? Jak ho chtěli saduceové učiniti neškodným? Jak Bůh zmařil jejich úmysl?

Pavel před Felixem.

Skutkové 24.

Jak Tertullus žaloval na Pavla? Jak Pavel vyvracel jeho obviňování?

Pavel před Festem.

Skutkové 25.

Proč se Pavel odvolal k císaři v soudním zasedání, které se konalo dvě leta později?

Pavel před Agripou.

Skutkové 26.

Jaké okolnosti přispěly k tomu, že Pavel mohl mluvíti před Agripou? Jak se Pavel snažil vysvětliti mu

změnu svého života? K jakému úsudku o Pavlovi dospěli oba vladaři?

Cesta do Říma.

Skulkové 27.

Vylič zkušenosti Pavlovy s mužstvem lodi na cestě do Říma! Jaké zaslíbení se při tom splnilo?

Na Maltě; v Římě.

Skulkové 28.

Které události na Maltě zjevují Boží péči? Jaká doba zůstala apoštolovi v Římě ke kázání evangelia?

—○○○—